



# Tutkimusten arviointi

# Arviointi on oleellinen osa tiedettä

## Arviointia tutkimuksen aikana

- Tutkija/tutkimusryhmä, muut saman alan asiantuntijat yhteistyössä

## Vertaisarviointi ennen julkaisua

- Vähintään kaksi kokenutta tutkijaa arvioi itsenäisesti uuden tutkimusraportin
- Arvioinnin kohteena on koko tutkimusprosessi



Kuva: Unsplash.com / National Cancer Institute

# Käsitekartan laadinta

- Kirjan kappaleen 3 ja Peda.netissä olevan tämän diasarjan avulla laadi käsitekartta listatuista käsitteistä, jotka liittyvät tutkimuksen arviointiin.
- Pyri sijoittamaan sanat loogisesti kaavioon ja hyödynnä esimerkkejä, älä pelkästään kopioi sanasta sanaan selitettä
- Validiteetti
- Reliabiliteetti
- Toistettavuus
- Siirrettävyys
- Totuudellisuus
- Vahvistettavuus
- Uskottavuus
- Kato
- Sattuma
- Harha
- Sekoittava tekijä

## Validiteetti eli pätevyys

- Tutkiiko tutkimus sitä, mitä sen on tarkoitus tutkia?
- Kuvaavatko tutkimuksen käsitteet tutkittavaa asiaa?
- Onko tieto tuotettu pätevästi?
- Onko tutkimus johdonmukainen?
- Miten hyvin tutkimustulokset on siirrettävissä toiseen samankaltaiseen tilanteeseen?

## Reliabiliteetti eli toistettavuus

- Mittauksen tarkkuus ja luotettavuus
- Saadaanko eri mittauskerroilla samankaltaisia tuloksia



# Laadullisen tutkimuksen arviointi

## **Siirrettävyys**

- Miten hyvin tutkimustuloksia voidaan soveltaa muihin vastaaviin tutkimuksiin tai tilanteisiin?

## **Totuudellisuus**

- Kuinka hyvin johtopäätökset kuvaavat ilmiön todellista tilaa?

## **Vahvistettavuus**

- Tukevatko muut tutkimukset saatuja tuloksia?

## **Uskottavuus**

- Vakuuttuuko lukija tutkimuksen tulosten oikeudellisuudesta?

## Uskottavan tutkimuksen tunnusmerkkejä

- Tutkimuksen lähtökohdat kuvataan huolellisesti.
- Tutkijan asema ja suhde tutkittaviin sekä kulttuuri, uskonto ym. kerrotaan.
- Otoskoko ja otantamenetelmä perustellaan.
- Haastattelukysymyksiä kokeillaan ja kehitetään ryhmässä ennen tutkimusta.
- Tutkija välttää vaikuttamasta tutkittavien vastauksiin.
- Analyysiin valitaan aineistoon sopivat menetelmät.
- Tutkijan vaikutus tutkittaviin arvioidaan ja päinvastoin.
- Tutkittavat voidaan tunnistaa tunnistetiedoilla.
- Tutkimus noudattaa eettisiä periaatteita.

# Tutkimusetiikkaa pohdittavaksi

## 8. Tutkimusetiikka (painetun kirjan tehtävä 4)

[Kopioi linkki](#) [Siirry Ohjaamoon](#)

[Avoin tehtävä](#) ★★☆☆

Eettinen vastuullisuus on tieteellisen tutkimuksen peruseriaate, jota tulee noudattaa kaikessa tutkimuksessa. Pohdi ja perustele,

a. mitä eettisiä näkökulmia liittyy esimerkiksi haastattelututkimukseen, jolla selvitetään lasten ja nuorten väkivaltakokemuksia

b. miten eettinen vastuullisuus täytyisi huomioida tällaisen tutkimuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

# Tutkimusten eettinen vastuullisuus

- Lääketieteellisiin tutkimuksiin tarvitaan viranomaisten antama lupa
- Ihmisiä ja koe-eläimiä ei saa turhaan tutkia
- Tutkimuksiin osallistuminen on aina vapaaehtoista
- Tutkimuksiin osallistuvien on saatava riittävästi tietoa tutkimuksen toteutustavoista
- Tietosuoja, tutkittavien nimiä ei saa paljastaa



# Luotettavuutta heikentäviä tekijöitä

## Kato

- Osa tutkimukseen kutsutuista ei halua osallistua tai keskeyttää tutkimuksen
- Jos kato on suuri tai se ei ole satunnaista, tulos voi vääristyä

## Harha

- Tutkimusta tehtäessä syntynyt systemaattinen virhe

## Sekoittava tekijä

- Tulokseen vaikuttaa jokin tekijä, mitä ei ole huomioitu

## Sattuma

- Sattuma vaikuttaa aina jollakin tavoin
- Suuri otoskoko vähentää sattuman vaikutusta



# 10. Aineistotehtävä: nuorten osallistumista käsittelevän tutkimuksen arviointi

- Tutkimusta on tärkeää arvioida järjestelmällisesti, jotta voitaisiin varmistua sillä saadun tiedon luotettavuudesta. Vastaa kysymyksiin Peda.netissä olevaan ryhmäpalautuskansioon oman tutkittavan kohtasi osalta.